

БҰЙРЫҚ

2025 жылғы 29 сәуір

Астана қаласы

ПРИКАЗ

№ 160- н/к

город Астана

**«Педагогикалық өлшемдер»
ғылыми-практикалық
журналының редакциялық
саясатын, жариялау этикасын,
редакциялық алқасын
бекіту туралы**

Қазақстан Республикасы Еңбек Кодексінің 23-бабының 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес және заманауи ғылыми зерттеулерді, ғылыми-зерттеу қызметінің негізгі бағыттарының нәтижелерін жариялау үшін
БҰЙЫРАМЫН:

1. «Педагогикалық өлшемдер» ғылыми-практикалық журналының редакциялық саясаты 1 қосымшаға сәйкес бекітілсін.
2. «Педагогикалық өлшемдер» ғылыми-практикалық журналының жариялау этикасы 2 қосымшаға сәйкес бекітілсін.
3. «Педагогикалық өлшемдер» ғылыми-практикалық журналының редакциялық алқасы 3 қосымшаға сәйкес бекітілсін.
4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау ғылыми зерттеулер мен психометрика зертханасының меңгерушісі Л. Шинетоваға жүктелсін.
5. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Директор

Б. Абдрасилов

Редакция саясаты

Осы редакциялық саясат Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі «Ұлттық тестілеу орталығы» директорының бұйрығымен бекітілген және «Педагогикалық өлшемдер» ғылыми-практикалық журналы қызметінің негізгі регламенті болып табылады. Басылым Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде тіркелген (2025 жылғы 11 сәуірдегі №KZ54VPY00116912 куәлік) бейінді мерзімді ғылыми басылым болып табылады. Журнал Халықаралық ISSN орталығында 3105-4161 (online) нөмірімен тіркелген.

Басылымның редакциялық саясаты ақпараттық ашықтық, ғылыми объективтілік және авторлық материалдардың кең зерттеушілер қауымдастығына қолжетімділігінің іргелі принциптеріне негізделген. Журнал педагогикалық өлшем, білім беру сапасын бағалау және инновациялық цифрлық технологиялар саласындағы түпнұсқалық теориялық және эмпирикалық зерттеулерді жариялау алаңы ретінде қызмет атқарады.

Ашық қолжетімділік, лицензиялау және халықаралық индекстеу саясаты

Басылым <https://testcenter-zhurnal.kz/> ресми сайтында қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде нөмірлер мұрағаты мен нормативтік құжаттаманы еркін орналастыруды қамтамасыз ете отырып, ашық қолжетімділік үлгісін ұстанады. Контентке қол жеткізу үшін оқырмандардан ақы алынбайды.

Барлық материалдар Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) халықаралық лицензиясының шарттарымен жарияланады, бұл авторларға авторлық құқықтарын сақтай отырып, журналға алғашқы жариялау құқығын беруге мүмкіндік береді.

Әлемдік ғылыми қауымдастыққа интеграциялану үшін әр мақалаға CrossRef жүйесі арқылы DOI халықаралық цифрлық идентификаторы және FTAMP индексі беріледі. Бұл жарияланымдардың жаһандық деректер агрегаторларында тиісті деңгейде көрінуіне кепілдік береді және халықаралық академиялық қауымдастықтың еңбектеріне дұрыс сілтеме жасауға ықпал етеді.

Редакция алқасы және басылымның мерзімділігі

Журнал тоқсан сайын шығады және қазақ, орыс немесе ағылшын тілдеріндегі қолжазбаларды қабылдайды. Мазмұнның жоғары ғылыми сапасын Web of Science және Scopus халықаралық дерекқорларында тұрақты жарияланым тәжірибесі бар жетекші қазақстандық және шетелдік ғалымдардан құралған редакция алқасы қамтамасыз етеді. Халықаралық ашықтықты қамтамасыз ету үшін авторлар туралы мәліметтер, аңдатпалар

мен түйін сөздер үш тілде ұсынылады, ал пайдаланылған дереккөздер тізімі библиографияны ресімдеудің халықаралық стандарттарына (APA 7th ed.) сәйкес латын транслитерациясымен сүйемелденеді.

Құпиялылық және авторлық үлес регламенті

Редакция авторлардың құқықтарының сақталуына және жеке деректердің құпиялылығына кепілдік береді. Ашық қолжетімділікте тек академиялық мәліметтер: Т.А.Ә., аффилиация, ғылыми дәреже және ORCID идентификаторы ғана жарияланады. Басқа дербес деректер, оның ішінде байланыс телефондары, тек редакция алқасының мүшелері мен ұсынылған қолжазбалармен жұмыс істеуі үшін, сонымен қатар журнал нөмірлерін құрастыруға тікелей қатысы бар Ұлттық тестілеу орталығының қызметкерлеріне ғана қолжетімді және жариялауға немесе үшінші тұлғаларға таратуға жол берілмейді.

Халықаралық тәжірибеге сәйкес, авторлар арнайы бөлімде зерттеуге қосқан жеке үлестерін нақты көрсетуге міндетті. Бұл басылымның ғылыми деңгейіне сәйкес келмейтін материалдарды іріктеу және қолжазбаларды қабылдамау құқығын өзіне қалдырады және басылымға автор ұсынған мәліметтердің дұрыстығына жауапты емес.

Зерттеу этикасы, мүдделер қақтығысы және ретракция

Редакция Жарияланымдар этикасы жөніндегі комитеттің (COPE) стандарттарын қатаң сақтайды. Эмпирикалық зерттеулердің нәтижелерін ұсыну кезінде авторлар экспериментке қатысушыларға қатысты этикалық нормалардың сақталуына, соның ішінде ақпараттандырылған келісім алуға кепілдік береді.

Жариялау процесінің барлық қатысушылары қорытындылардың объективтілігіне әсер ететін мүдделер қақтығысының жоқтығын мәлімдеуге міндетті. Академиялық адалдықтың өрескел бұзылуы, плагиат немесе қасақана жасалмаған қателер анықталған жағдайда, редакция мақаланы ресми түрде қайтарып алу (ретракция) немесе цифрлық мұрағатта тиісті жазбамен түзету туралы хабарламаны жариялау рәсімін бастайды.

Мақалаларды қарастыру және рецензиялау процедурасы

Қолжазбаны қарау үдерісі журнал профилі мен техникалық талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін алдын ала тексеруден (7 жұмыс күніне дейін) басталатын бірнеше маңызды кезеңдерді қамтиды. Міндетті кезеңдердің бірі – 75%-дан кем емес шекті көрсеткішпен Antiplagiat.Kazakhstan жүйесі арқылы түпнұсқалықты мұқият тексеру. Редакция жасырын плагиаттың кез келген түрін, шамадан тыс өзін-өзі дәйексөздеуді және жасанды интеллекттің генеративті үлгілерін рұқсатсыз пайдалануды қатаң түрде болдырмайды.

Жасанды интеллект арқылы толық немесе едәуір дәрежеде генерацияланған мәтіндерді тиісті әдіснамалық негіздемесіз ұсыну қолжазбаны қабылдамауға негіз болады. Мәтінмен техникалық

манипуляциялар анықталған жағдайда мақала қайта ұсыну құқығынсыз кері қайтарылады.

Бағалаудың негізгі құралы – тәуелсіз сарапшылар жүргізетін екіжақты жасырын рецензиялау (2-4 апта) болып табылады. Жариялау туралы шешім рецензенттердің консенсусы негізінде қабылданады; қарама-қайшы пікірлер болған жағдайда үшінші сарапшы тартылады немесе мәселе редакциялық алқа отырысына шығарылады.

Авторларға ескертулерді түзету үшін екі аптаға дейін уақыт беріледі, түзетілмеген жағдайда қолжазба кезектен алынады. Мақала бекітіліп аяқталғаннан кейін журналдың ағымдағы санында сайтқа орналастырылады.

Жариялау ғылыми редакциялау, беттеу және цифрлық инфрақұрылымды қолдау шығындарын жабатын ақылы негізде жүзеге асырылады.

Цифрлық мұрағаттау және деректердің сақталу саясаты

Журнал барлық жарияланған материалдардың ұзақ мерзімді онлайн-қолжетімділігін қамтамасыз ету бойынша міндеттемелер алады. Осы стратегияны жүзеге асыру аясында түрлі орындарда мұрағаттық көшірмелердің үлестірілген желісін жасауға мүмкіндік беретін LOCKSS (Lots of Copies Keep Stuff Safe) халықаралық жүйесі қолданылады. Бұл шара ғылыми контенттің сақталуына және сайттың негізгі инфрақұрылымында техникалық ақаулар туындаған жағдайда да оған үздіксіз қол жеткізуге кепілдік береді.

Редакционная политика

Настоящая редакционная политика утверждена приказом директора Национального центра тестирования Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан и является основополагающим регламентом деятельности научно-практического журнала «Педагогические измерения». Издание является профильным периодическим научным изданием, зарегистрированным в Министерстве культуры и информации Республики Казахстан (Свидетельство №KZ54VPY00116912 от 11.04.2025 года). Журнал зарегистрирован в Международном центре ISSN с присвоением номера 3105-4161 (online).

Редакционная политика издания базируется на фундаментальных принципах информационной открытости, научной объективности и доступности авторских материалов для широкого исследовательского сообщества. Журнал служит платформой для публикации оригинальных теоретических и эмпирических исследований в области педагогических измерений, оценки качества образования и инновационных цифровых технологий.

Политика свободного доступа, лицензирования и международной индексации

Издание придерживается модели открытого доступа, обеспечивая свободное размещение архива номеров и нормативной документации на официальном сайте <https://testcenter-zhurnal.kz/> на казахском, русском и английском языках. Плата с читателей за доступ к контенту не взимается.

Все материалы публикуются на условиях международной лицензии Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0), что позволяет авторам сохранять авторские права, предоставляя журналу право первой публикации.

Для интеграции в мировое научное пространство каждой статье присваивается международный цифровой идентификатор DOI через систему CrossRef и индекс МРНТИ. Это гарантирует надлежащую видимость публикаций в глобальных агрегаторах данных и способствует корректному цитированию работ международным академическим сообществом.

Редакционная коллегия и периодичность издания

Журнал выходит ежеквартально и принимает к публикации рукописи на казахском, русском или английском языках. Высокое научное качество контента обеспечивает редакционная коллегия, в состав которой входят ведущие казахстанские и зарубежные ученые, имеющие стабильный опыт публикаций в международных базах Web of Science и Scopus.

Для обеспечения международной прозрачности сведения об авторах, аннотации и ключевые слова представляются на трех языках, а списки использованных источников сопровождаются латинской транслитерацией в

соответствии с международными стандартами оформления библиографии (APA 7th ed.).

Регламент обеспечения конфиденциальности и авторского вклада

Редакция гарантирует соблюдение прав авторов и конфиденциальность личных данных. В открытом доступе публикуются исключительно академические сведения: Ф.И.О., аффилиация, ученая степень и идентификатор ORCID. Иные персональные данные, включая контактные телефоны, доступны только членам редакционной коллегии и сотрудникам Национального центра тестирования, непосредственно работающим с поступившими рукописями и формированием номеров журнала, и не подлежат публикации и разглашению третьим лицам.

В соответствии с международной практикой авторы обязаны четко регламентировать свой индивидуальный вклад в исследование в специальном разделе. При этом редакция оставляет за собой право отбора материалов и отклонения рукописей, не соответствующих научному уровню издания, и не несет ответственности за достоверность предоставленной авторами информации.

Этика исследований, конфликт интересов и ретракция

Редакция строго следует стандартам Комитета по этике научных публикаций (COPE). При представлении результатов эмпирических исследований авторы гарантируют соблюдение этических норм в отношении участников экспериментов, включая получение информированного согласия.

Все участники публикационного процесса обязаны заявлять об отсутствии конфликтов интересов, способных повлиять на объективность выводов. В случае обнаружения после публикации серьезных нарушений академической честности, плагиата или неумышленных грубых ошибок, редакция инициирует процедуру официального отзыва (ретракции) статьи или публикацию сообщения об исправлении с соответствующей пометкой в цифровом архиве.

Многоэтапная процедура рассмотрения и рецензирования статей

Процесс работы с рукописями включает в себя несколько критических стадий, начиная с предварительной проверки (до 7 рабочих дней) на соответствие профилю журнала и техническим требованиям. Обязательным этапом является глубокий аудит оригинальности через систему Antiplagiat.Kazakhstan с порогом не ниже 75%. Редакция пресекает любые формы скрытого заимствования, избыточного самоцитирования и несанкционированного использования генеративных моделей искусственного интеллекта.

Представление текстов, полностью или в значительной степени сгенерированных ИИ, без соответствующего методологического обоснования, является основанием для отклонения рукописи. В случае выявления технических манипуляций с текстом статья отклоняется без права повторной подачи.

Ключевым инструментом оценки является двустороннее слепое рецензирование (от 2 до 4 недель), осуществляемое независимыми экспертами. Решение о публикации принимается на основе консенсуса рецензентов; при наличии противоречивых отзывов привлекается третий эксперт или вопрос выносится на заседание редакционной коллегии.

Авторам предоставляется до двух недель на устранение замечаний, в противном случае рукопись снимается с очереди. После утверждения и завершения верстки статьи размещаются на сайте журнала в текущем выпуске.

Публикация осуществляется на платной основе, покрывающей расходы на научное редактирование, верстку и поддержку цифровой инфраструктуры.

Политика цифрового архивирования и сохранности данных

Журнал берет на себя обязательства по обеспечению долгосрочной онлайн-доступности всех опубликованных материалов. В рамках реализации этой стратегии используется международная система LOCKSS (Lots of Copies Keep Stuff Safe), которая позволяет создавать распределенную сеть архивных копий в различных локациях. Данная мера гарантирует сохранность научного контента и бесперебойный доступ к нему даже в случае возникновения непредвиденных технических сбоев в основной инфраструктуре сайта.

Editorial policy

This editorial policy is approved by the order of the Director of the National Testing Center of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan and serves as the foundational regulatory framework for the scientific and practical journal "Pedagogical Measurements". The publication is a specialized periodical scientific publication registered with the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan (Certificate No. KZ54VPY00116912 dated 11.04.2025). The journal is registered in the ISSN International Centre with the assignment of the number 3105-4161 (online).

The editorial policy of the publication is based on the fundamental principles of informational openness, scientific objectivity, and the accessibility of authors' materials to the wider research community. The journal serves as a platform for the publication of original theoretical and empirical research in the field of pedagogical measurements, education quality assessment, and innovative digital technologies.

Open Access, Licensing, and International Indexing Policy

The publication adheres to the open access model, providing free access to archived issues and regulatory documentation on the official website <https://testcenter-zhurnal.kz/> in the Kazakh, Russian, and English languages. No fees are charged for accessing the content.

All materials are published under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) international license, which allows authors to retain their copyrights while granting the journal the right of first publication.

For integration into the global scientific community, each article is assigned a Digital Object Identifier (DOI) through the CrossRef system and an IRSTI (Integrated Research Subject and Topic Index) code. This ensures proper visibility of publications in global databases and facilitates accurate citation by the international academic community.

Editorial Board and Publication Frequency

The journal is published quarterly and accepts manuscripts for publication in the Kazakh, Russian, or English languages. The high scientific quality of the content is ensured by the editorial board, which includes leading Kazakhstani and foreign scientists with a consistent track record of publications in the Web of Science and Scopus international databases.

To ensure international transparency, information about the authors, abstracts, and keywords are presented in three languages, and reference lists are accompanied by Romanized transliteration in accordance with international bibliography formatting standards (APA 7th ed.).

Privacy and Author Contribution Regulations

The editorial office ensures the protection of authors' rights and the confidentiality of personal data. Only academic information is published in open access: full name, affiliation, academic degree, and ORCID identifier. Other personal data, including contact phone numbers, are available only to members of the editorial board and employees of the National Testing Center directly working with the submitted manuscripts and the preparation of journal's issues, and are not subject to publication and disclosure to third parties.

In accordance with international practice, authors are required to clearly specify their individual contribution to the research in a dedicated section. At the same time, the editorial office reserves the right to select materials and reject manuscripts that do not meet the scientific level of the publication, and assumes no responsibility for the accuracy of the information provided by the authors.

Research Ethics, Conflict of Interest, and Retraction

The editorial office strictly follows the standards of the Committee on Publication Ethics (COPE). When presenting the results of empirical research, authors must ensure compliance with ethical standards concerning research participants, including obtaining informed consent.

All participants in the publication process are required to declare the absence of conflicts of interest that could influence the objectivity of the conclusions. In the event that serious violations of academic integrity, plagiarism, or unintentional gross errors are discovered after publication, the editorial office initiates the procedure for the official retraction of the article or the publication of a correction notice with an appropriate mark in the digital archive.

Multi-stage Article Review and Peer Review Procedure

The process of working with manuscripts includes several critical stages, starting with a preliminary check (up to 7 working days) for compliance with the journal's profile and technical requirements. A mandatory stage is a thorough originality check through the Antiplagiat.Kazakhstan system with a threshold of no less than 75%. The editorial office does not tolerate any forms of concealed borrowing, excessive self-citation, and unauthorized use of generative artificial intelligence models.

The submission of texts fully or largely generated by AI, without appropriate methodological justification, constitutes grounds for rejecting the manuscript. If technical manipulations of the text are detected, the article is rejected without the right to resubmit.

The key assessment tool is double-blind peer review (from 2 to 4 weeks), conducted by independent experts. The decision to publish is made based on the consensus of the reviewers; in the event of conflicting reviews, a third expert is engaged, or the matter is referred to the editorial board for discussion.

Authors are granted up to two weeks to address comments; otherwise, the manuscript is removed from the queue. After approval and completion of the layout, articles are posted on the journal's website in the current issue.

Publication is carried out on a paid basis, covering the costs of scientific editing, layout, and digital infrastructure support.

Digital Archiving and Data Preservation Policy

The journal is committed to ensuring the long-term online availability of all published materials. To this end, the international LOCKSS (Lots of Copies Keep Stuff Safe) system is used, which enables the creation of a distributed network of archival copies across multiple locations. This measure guarantees the preservation of scientific content and uninterrupted access to it even in the event of unforeseen technical disruptions to the primary site infrastructure.

Жариялау этикасы

«Педагогикалық өлшемдер» ғылыми-тәжірибелік журналы халықаралық Жариялау этикасы комитетінің қағидаттары мен нормаларына сәйкес қағиданы ұстанады (ағыл. Committee on Publication Ethics, COPE, <https://publicationethics.org/guidance/Guidelines>).

Жариялау этикасы редакторлардың, рецензенттердің және авторлардың этикалық мінез-құлық нормаларын, қағидаттары мен стандарттарын, мүдделер қақтығысын, әдепсіз әрекеттерді анықтау шараларын, сондай-ақ мақаланы қайтарып алу (ретракция), түзету және теріске шығару жөніндегі нұсқаулықтарды белгілейді.

Жариялау процесінің барлық қатысушылары, атап айтқанда, әр автор, ғылыми редактор, рецензент, жауапты хатшы, журналдың редакциялық алқа мүшелері – жарияланым этикасының қағидаттарын, нормалары мен стандарттарын сөзсіз ұстануы міндетті. Этикалық қағидатты сақтау ғылыми журналдың сапасын қамтамасыз ету және қолдау үшін де, сондай-ақ жариялау процесіне қатысушылар арасында өзара сенім мен құрметке негізделген қарым-қатынас орнатуға ықпал етеді.

Этикалық емес мінез-құлықтарға авторлардың, баспагер немесе редакторлар өз мақалаларына рецензияны дербес ұсыну, келісілген және жалған рецензиялау, ғылыми зерттеу нәтижелерін жариялау үшін агенттік қызметтерге жүгіну, жалған авторлық, зерттеу нәтижелерін бұрмалау және қолдан жасау, сенімсіз псевдоғылыми мәтіндерді жариялау, авторлардың рұқсатынсыз мақалаларды басқа басылымдарға тапсыру, авторлардың материалдарын үшінші тұлғаларға беру, авторлық құқықтар мен редакциялық процестердің құпиялылық қағидаттарының шартын бұзу, дәйексөздермен манипуляция жасау және плагиат жатады.

Редакциялық алқа мүшелерінің жариялау этикасы қағидаттары

Журналдың редакциялық алқа мүшелері басылымның дамуы мен жетілдірілуіне, сондай-ақ халықаралық дерекқорға енгізілуіне жауапты. Өз қызметінде олар пікір білдіру еркіндігі қағидаттарын басшылыққа алуы, авторлар мен оқырмандардың ғылыми және кәсіби қажеттіліктерін қанағаттандыруға ұмтылуы тиіс. Алқа мүшелері материалдарды жариялау туралы шешімдерге авторлардың, рецензенттер мен баспагердің коммерциялық мүдделерінің ықпалын болдырмауға міндетті. Сонымен қатар, ғылыми жарияланымдардың сапасын арттыру және баспа процесінің барлық кезеңінде ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ету үшін барлық мүмкін шараларды қабылдауы қажет. Редакциялық алқа мүшелері журналға авторлар ұсынған материалдарды жариялау туралы шешім қабылдауға жауапты.

Редакциялық алқа қолжазбаларды авторлардың нәсіліне, жынысына, діни сеніміне, этникалық тегіне, азаматтығына, саяси көзқарастарына немесе коммерциялық мүдделеріне қарамастан, олардың интеллектуалдық және ғылыми мазмұнына негізделе отырып бағалауы тиіс.

Қолжазбаны жариялау туралы шешім қабылдау. Журналға ұсынылған мақалаларды жариялау туралы шешімді журналдың редакциясы безендіру талаптарына сәйкестігін, плагиатқа тексеру нәтижелерін және ғылыми рецензиялауды ескере отырып қабылдайды. Редакциялық алқа қолжазбаны басып шығару туралы шешім қабылдау кезінде журналдың саясатын мен жариялау этикасын басшылыққа ала отырып, плагиат белгілері бар, ғылыми этика қағидаттары мен стандарттарын және нормаларын бұзу немесе авторлық құқықтарын бұзу белгілері бар мақалаларды жариялауға жол бермейді.

Редакциялық алқа этикаға жатпайтын мінез-құлық, плагиат, өзіндік плагиат, авторлармен шамадан тыс өзіндік дәйексөз келтіру және мүдделер қақтығысы бар мақалаларды жариялағаны үшін жауапты. Егер мақаланы жазу кезінде жариялау және/немесе ғылыми этика қағидаттары бұзылғаны анықталса, ғылыми редактор редакциялық алқа шешімі негізінде жарияланымнан бас тартуы міндетті.

Мақалалар автор (авторлар) немесе журнал редакциясы тарапынан қайтарып алуы мүмкін. Жариялау және/немесе ғылыми этика бұзылған жағдайда, редакция COPE (COPE) ұсынымдарына сүйене отырып, жарияланған мақалаларды алып тастайды (ретракция жасайды). Мақала келесі жағдайларда қайтарылады/алынып тасталады (ретракцияланады):

- алынған деректердің сенімсіздігі немесе олардың бұрмалану арқылы алынғандығы туралы айқын дәлелдер болған жағдайда, мысалы, деректерді қолдан жасау;

- қолжазбаның журналда жарияланғанға дейін басқа басылымда жарық көргені анықталған кезде;

- мақалада плагиат анықталған жағдайда, оның ішінде иллюстрацияларды, графиктерді, кестелерді және т.б. пайдалану кезінде;

- мақалада басқа ғалымдар мен олардың зерттеулеріне теріс әсер етуі мүмкін өрескел қателер анықталған кезде, мысалы, экспериментте қате немесе есептеуде қателік жіберілген болса;

- үшінші тұлғалар тарапынан мақалаға немесе оның жекелеген бөліктеріне авторлық құқыққа қатысты шағымдар туындаған кезде;

- мақалада жариялау және/немесе ғылыми этика қағидаттарына, стандарттарына және нормаларына қайшы келетін ақпарат болған жағдайда.

Жоғарыда көрсетілген жағдайларда журналдың редакциялық алқасы тексеру жүргізеді, оның нәтижелері бойынша мақала қайтарылуы (ретракциялануы) мүмкін. Ол үшін мақаланы алып тастау (ретракциясы) туралы ғылыми редактормен расталып, қол қойылған акт жасалады. Актінің көшірмесі хат алмасу үшін авторға жіберіледі.

Осыдан кейін мақала журналдың веб-сайтында себептерін көрсете отырып, кері қайтарылған деп белгіленеді. Редакция мақаланы кері қайтарып алу туралы ақпаратты журнал сайтының басты бетінде жариялайды және кері қайтарып алу процедурасы аяқталғаннан кейін ақпаратты журналдың келесі нөмірінде орналастырады.

«Педагогикалық өлшемдер» журналының редакциясы жарияланған нөмірлерде анықталған бұзушылықтарға қатысты барлық негізделген өтініштерді мұқият, объективті және жауапкершілікпен қарастырады. Редакция авторлар мен рецензенттердің жарияланған материалдарда қателіктер мен бұзушылықтарды байқаған жағдайда, бұл туралы дереу хабарлауды олардың жауапкершілігі мен міндеті деп санайды. *Құпиялылық қағидаттары.* Қолжазбаны қарау кезеңінде (оның жариялануына дейін) редакторлар мен редакциялық алқа мүшелері ол туралы ақпаратты авторлардан, тағайындалған рецензенттерден және баспагерден басқа ешкімге хабарламауы тиіс. Қарауға ұсынылған кез келген қолжазба құпия материал ретінде қаралуы тиіс. Ғылыми редактордың рұқсатынсыз қолжазбаларды үшінші тұлғаларға көрсетуге немесе оларды талқылауға тыйым салынады.

Редакциялық алқа мүшелері бас тартылған қолжазбалардың мазмұнын авторлардың жазбаша келісімінсіз өз зерттеулерінде пайдаланбайтындығына кепілдік береді.

Этикаға жатпайтын мінез-құлыққа қатысты шағымдарды қарау. Редакциялық алқа мүшелері қолжазба автор(лар)ының немесе журналда жарияланған мақалалар автор(лар)ының этикаға жатпайтын мінез-құлқына қатысты әрбір шағымды келіп түскен уақытына қарамастан жеке қарастыруы тиіс. Редакциялық алқа мүшелері мұндай шағымдарды объективті және әділ қарауға міндетті.

Шағымда келтірілген уәждер расталған жағдайда, редакция алқасының мүшелері қолжазбаны жариялаудан бас тартуға және корреспонденция үшін жауапты автормен әрі қарайғы ынтымақтастықты тоқтатуға, тиісті теріске шығаруларды жариялауға, сондай-ақ автордың (авторлардың) этикаға жат мінез-құлқының алдын алу үшін өзге де шаралар қолдануға құқылы.

Редакция алқасы, оның мүшелерінің лауазымдық міндеттері мен жауапкершілігі. «Педагогикалық өлшемдер» журналы ғылыми редакторының, жауапты хатшысының және редакция алқасы мүшелерінің лауазымдық міндеттері мен жауапкершілігі журнал құрылтайшысы бекіткен лауазымдық нұсқаулықтарда көрсетілген.

Автордың (авторлардың) жарияланым этикасының қағидаттары

Жарияланымның бірімәртеелігі. Авторлар редакцияға ұсынылған мақала қолжазбасының басқа басылымдардың қарауына жіберілмегеніне кепілдік береді. Қолжазбаны бір мезгілде бірнеше журналға/басылымға ұсынуға жол берілмейді және бұл жарияланым этикасының қағидаттарын, стандарттарын және нормаларын өрескел бұзу болып табылады.

Қолжазба авторлығы. Қолжазбаны дайындауға ең көп зияткерлік үлес қосқан тұлға (екі немесе одан да көп автор болған жағдайда) авторлар тізімінде бірінші болып көрсетіледі. Мақаланың соңғы нұсқасын дайындауға, редакциялық алқамен байланыс орнатуға жауапты, зерттеуге жеткілікті үлес қосқан барлық қатысушылардың (авторлар саны бірден көп болған жағдайда) авторлар тізіміне енгізілуін қамтамасыз ететін әр мақала үшін бір байланыс авторы тағайындалады, сондай-ақ, ол қолжазбаның соңғы нұсқасын редакцияға жібермес бұрын барлық авторлардың мақұлдауын алуы міндетті. Қолжазбада/мақалада көрсетілген барлық авторлар жұмыс мазмұны үшін жауапты. Авторлар жұмысқа деген авторлық құқықтарын өздеріне қалдырады. Барлық мақалалар Creative Commons Attribution лицензиясының шарттары бойынша жарияланады, бұл түпнұсқаға тиісті дәйексөз келтірілген жағдайда кез келген тасымалдағышта (носителе) шектеусіз пайдалануға, таратуға және қайта шығаруға мүмкіндік береді.

Түпнұсқалық қағидаты. Авторлар қолжазбада баяндалған зерттеу нәтижелері түпнұсқалық дербес жұмыс болып табылатынына, сондай-ақ қолжазбаны тексеру барысында плагиатқа қарсы жүйе арқылы анықталуы мүмкін дұрыс емес үзінділер мен плагиаттың жоқтығына кепілдік береді.

Авторлар этикаға жат мінез-құлық, плагиат, өзгенің еңбегін иемдену, шектен тыс өз-өзіне сілтеме жасау, деректерді бұрмалау, қолдан жасау, деректерді бұрыс көрсету, жалған авторлық, қайталап жариялау, мүдделер қақтығысы және алдау белгілері бар мақалаларды жариялағаны үшін жауапты.

Авторлар мақаланың мазмұнына, соның ішінде жасанды интеллект (ЖИ) құралдарын пайдалана отырып дайындалған бөлімдеріне толық жауапты болады. ЖИ-ді тек мәтіннің грамматикасы мен стилистикасын жақсарту үшін ғана пайдалануға жол беріледі. Деректерді жинау немесе талдау үшін ЖИ қолданылған жағдайда, авторлар бұл туралы «Әдістеме» бөлімінде егжей-тегжейлі сипаттауға міндетті. Жасанды интеллект мақаланың авторы немесе бірлескен автор ретінде көрсетілмейді.

Дереккөздерді растау қағидаты. Авторлар зерттеу барысында пайдаланылған ғылыми және өзге де дереккөздерді дұрыс көрсетуге міндеттенеді. Өзге жұмыстардың кез келген бөлігі пайдаланылған және/немесе басқа авторлардың тұжырымдары алынған жағдайда, қолжазбада түпнұсқа авторларын көрсете отырып, библиографиялық сілтемелер берілуі тиіс. Күмәнді дереккөздерден алынған ақпарат қолжазбаны рәсімдеу кезінде пайдаланылмауы керек.

Егер рецензенттерде, ғылыми редакторда немесе журналдың редакция алқасы мүшелерінде зерттеу нәтижелерінің түпнұсқалығы мен шынайылығына қатысты күмән туындаған жағдайда, авторлар қолжазбада келтірілген нәтижелерді немесе фактілерді растау үшін қосымша материалдар ұсынуға тиіс.

Жариялау барысында қателерді түзету. Жариялау процесінің кез келген кезеңінде жұмыстан қателер мен дәлсіздіктер анықталған жағдайда, авторлар бұл туралы шұғыл түрде ғылыми редакторға хабарлауға және қатені

жоюға немесе түзетуге көмектесуге міндеттенеді. Бұл журнал сайтында тиісті түзетуді (Erratum немесе Corrigendum) түсініктемелермен бірге жариялау үшін қажет. Түзетуге келмейтін өрескел қателер анықталған жағдайда, авторлар қолжазбаны/мақаланы кері қайтарып алуы тиіс.

Жариялау этикасын сақтау қағидаты. Авторлар зерттеулерге қатысты сын-пікірлер мен ескертулерге, сондай-ақ рецензиялау және жариялау мәселелері бойынша редакциямен өзара іс-қимыл жасауға байланысты этикалық нормаларды сақтауға міндетті. Авторлардың этикалық қағидаттарын сақтамауы жарияланым этикасын өрескел бұзу болып есептеледі және қолжазбаны рецензиялаудан және/немесе жариялаудан алып тастауға негіз болады.

Рецензенттің жариялау этикасы қағидаттары

Рецензиялаудың объективтілік қағидаты. «Педагогикалық өлшемдер» журналының рецензенттері қолжазбаға сараптамалық бағалауды объективті түрде жүргізуге міндеттенеді. Қолжазба авторының (авторларының) жеке басына сын айтуға жол берілмейді. Рецензент өз ескертулерін дәлелдеп, қолжазбаны қабылдау немесе одан бас тарту туралы шешімін негіздеуі тиіс. Рецензент (рецензенттер) қолжазбаны рецензиялау процесінде автордың (авторлардың) ұлтын, діни сенімін, саяси немесе басқа да көзқарастарын назарға алмауы және ескермеуі керек.

Рецензенттің редакциялық шешімдерге қосқан үлесі. Рецензент дайындаған сараптамалық бағалау редакцияның жариялау туралы шешім қабылдауына ықпал етеді, сондай-ақ авторларға қолжазбаны жақсартуға көмектеседі. Қолжазбаны жариялауға қабылдау, жұмысты өзгерту немесе пысықтау үшін авторға қайтару, не болмаса жариялаудан бас тарту туралы шешімді редакция алқасы рецензиялау нәтижелеріне сүйене отырып қабылдайды.

Уақытылы рецензиялаудың қағидаттары. Рецензент рецензияны редакция белгілеген мерзімде, бірақ қолжазбаны рецензиялауға алған сәттен бастап 4 аптадан кешіктірмей ұсынуға міндетті. Егер белгіленген мерзімде мақаланы қарау және рецензия дайындау мүмкін болмаса, рецензент бұл туралы ғылыми редакторға дереу хабарлауы тиіс.

Егер рецензент өзінің біліктілігі ұсынылған қолжазбаны рецензиялау кезінде шешім қабылдау үшін сәйкес келмейді немесе жеткіліксіз деп санаса, бұл туралы ғылыми редакторға дереу хабарлауға және қолжазбаны рецензиялаудан бас тартуға тиіс.

Рецензент тарапынан құпиялылық принципі. Рецензиялауға берілген қолжазба құпия материал ретінде қарастырылуы керек. Рецензент оны басқа тұлғаларға көрсетуге және/немесе олармен талқылауға тек журналдың ғылыми редакторынан және/немесе авторынан (авторларынан) жазбаша рұқсат алғаннан кейін ғана құқылы.

Рецензиялау және жариялау процесін қамтамасыз ету барысында алынған ғылыми жұмыстың ақпараты мен идеяларын рецензент (рецензенттер) жеке басының пайдасы үшін пайдаланбауы тиіс.

Дереккөздерді растау принципі. Рецензент қарастырылып отырған қолжазбаның зерттеу нәтижелеріне әсер етуі мүмкін, бірақ автор (авторлар) келтірмеген ғылыми жұмыстарды көрсетуі тиіс. Сондай-ақ, рецензент қарастырылып отырған қолжазба мен өзіне мәлім бұрын жарияланған жұмыс арасындағы айтарлықтай ұқсастыққа немесе сәйкестікке ғылыми редактордың назарын аударуға міндетті.

Егер рецензенттің қолжазбада плагиат, дұрыс емес дәйексөздер, жалған және қолдан жасалған материалдар немесе зерттеу нәтижелері бар деп пайымдауға жеткілікті негіздері болса, ол қолжазбаны жариялауға жібермеуге тиіс және жарияланымдық әрі ғылыми этика принциптерінің, стандарттары мен нормаларының анықталған бұзылуы туралы журналдың ғылыми редакторын хабардар етуге міндетті.

Мүдде қақтығысы

Жарияланым этикасы жөніндегі комитеттің (COPE) анықтамасы бойынша, мүдделер қақтығысы — бұл авторлардың, рецензенттердің немесе редакция алқасы мүшелерінің жарияланатын материалға қатысты пайымдауларына әсер етуі мүмкін жасырын мүдделері бар қайшылықты жағдайлар. Мүдделер қақтығысы рецензент пен редакция алқасы мүшелерінің ғылыми пайымдауына және соның салдарынан қолжазбаны жариялау туралы редакция алқасының шешіміне ықпал ете алатын қаржылық, жеке немесе кәсіби жағдайлар болған кезде туындайды.

Журналдың жауапты редакторы қолжазбаны жариялау процесінің барлық қатысушыларынан мүдделер қақтығысын ашуды талап етуі тиіс.

Ғылыми редактор, редакция алқасының мүшесі және рецензенттер редакция алқасының шешіміне қандай да бір түрде әсер етуі мүмкін ықтимал мүдделер қақтығысы туралы хабарлауға міндетті. Егер редакция алқасының мүшелері қолжазба авторының (авторларының) зерттеу нәтижелеріне байланысты қандай да бір бәсекелестік қатынастарда болса немесе өзге де мүдделер қақтығысы орын алса, қолжазбаны қараудан бас тартуы керек.

Қолжазбаны журналға қарауға ұсынған кезде автор(лар) қолжазба мазмұнында зерттеуді қаржыландырудың барлық көздері көрсетілгенін мәлімдейді, сондай-ақ ұсынылған қолжазбаға қатысты мүдделер қақтығысын тудыруы мүмкін коммерциялық, қаржылық, жеке немесе кәсіби факторларды көрсетеді. Автор(лар) мүдделер қақтығысы болған жағдайда, ілеспе хатта өздерінің пікірінше қолжазбаны объективті бағалай алмайтын ғалымдарды көрсете алады.

Рецензент қолжазбаға қатысы бар авторлардың кез келгенімен бәсекелестіктен, ынтымақтастықтан немесе басқа да қарым-қатынастардан туындайтын мүдделер қақтығысына себеп болуы мүмкін қолжазбаларды қарамауы тиіс.

Қолжазба мазмұнына байланысты мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда, жауапты редактор бұл туралы ғылыми редакторды хабардар етуі керек, содан кейін ғылыми редактор қолжазбаны тексеруді және рецензиялауды басқа редакторға/рецензентке тапсырады.

Объективтілікті қамтамасыз ету үшін редакция алқасының мүшелері журналда күнтізбелік бір жылда 1 мақаладан артық жариялай алмайды. Редакция алқасының мүшесі мақала ұсынған кезде, ол өз қолжазбасын рецензиялауды ұйымдастыру процесінен толықтай шеттетіледі.

Қарау және рецензиялау процесіне қатысушылар арасында мүдделер қақтығысының болуы қолжазба міндетті түрде қабылданбайды дегенді білдірмейді.

Публикационная этика

Научно-практический журнал «Педагогические измерения» придерживается принципов и норм, согласующихся с международной публикационной этической нормой Комитета по публикационной этике (англ. Committee on Publication Ethics, COPE, <https://publicationethics.org/guidance/Guidelines>).

Этика публикации устанавливает нормы, принципы и стандарты этического поведения редакторов, рецензентов и авторов, меры по выявлению конфликтов интересов, неэтичного поведения, инструкции по изъятию (ретракции), исправлению и опровержению статьи.

Все участники процесса публикации, а именно, каждый автор, научный редактор, рецензент, ответственный секретарь, члены редакционной коллегии журнала обязаны безусловно придерживаться принципов, норм и стандартов публикационной этики. Соблюдение этических принципов является важным как для обеспечения и поддержания качества научного журнала, так и для создания доверительных и уважительных отношений между участниками процесса публикации.

Неэтичным поведением считаются действия авторов, редакторов или издателя в случае самостоятельного предоставления рецензии на собственные статьи, в случае договорного и ложного рецензирования, в случае обращения к агентским услугам для публикации результатов научного исследования, лжеавторство, фальсификация и фабрикация результатов исследования, публикация недостоверных псевдо-научных текстов, передача рукописи статей в другие издания без разрешения авторов, передача материалов авторов третьим лицам, условия, когда нарушены авторские права и принципы конфиденциальности редакционных процессов, манипуляции с цитированием и плагиат.

Принципы публикационной этики членов редколлегии

Члены редакционной коллегии журнала несут ответственность за развитие и совершенствование издания, а также за его продвижение в международные базы данных. В своей работе они должны руководствоваться принципами свободы мнений, стремиться к удовлетворению научных и профессиональных потребностей авторов и читателей. Члены коллегии обязаны исключать влияние коммерческих интересов авторов, рецензентов и издателя на решения о публикации материалов. Кроме того, они должны принимать все возможные меры для повышения качества научных публикаций, обеспечения конфиденциальности информации на всех этапах издательского процесса и равенства всех авторов. Члены редакционной коллегии ответственны за принятие решения о публикации в журнале представленных авторами материалов. Члены редакционной коллегии должны оценивать рукописи по их интеллектуальному научному содержанию независимо от расы, пола, религиозных убеждений, этнического

происхождения, гражданства, политических взглядов авторов или коммерческих соображений.

Принятие решения об опубликовании рукописи. Решение о том, какие из статей, представленных в редакцию, должны быть опубликованы, принимается редакцией журнала на основании результатов проверки на предмет соответствия требованиям оформления, отсутствия плагиата и по результатам научного рецензирования. При принятии решения о публикации рукописи редакционная коллегия руководствуется политикой журнала и публикационной этикой, не допускает к публикации статьи с признаками плагиата, нарушения принципов, стандартов и норм научной этики и нарушения авторских прав.

Члены редакционной коллегии несут ответственность за публикацию статей с заведомо известными признаками неэтичного поведения, плагиата, самоплагиата, излишнего самоцитирования авторами, конфликта интересов. В случае если при написании статьи были нарушены принципы публикационной и/или научной этики, научный редактор журнала на основании решения редколлегии должен провести ретракцию публикации. Статьи могут быть отозваны автором (авторами) или редакцией журнала. Редакция осуществляет изъятие (ретракцию) опубликованных статей в случае нарушения публикационной и/или научной этики, опираясь на рекомендации COPE. Статья отзывается/изымается (ретрагируется) в случае:

- если имеются четкие доказательства ненадежности полученных данных или их получения в результате неправомерных действий, например, фальсификации данных;
- обнаружения факта публикации рукописи в другом издании до опубликования ее в журнале;
- обнаружения плагиата в статье, в том числе заимствование рисунков, графиков, таблиц и т.п.
- наличия в статье грубых ошибок, способных негативно повлиять на других ученых и их исследования, например, просчет или ошибка эксперимента;
- появления претензий об авторских правах на статью или отдельных ее частей со стороны третьих лиц;
- наличия в статье информации, противоречащей принципам, стандартам и нормам публикационной и/или научной этики.

В подобных вышеуказанных случаях редколлегия журнала проводит проверку, по результатам которой статья может быть отозвана (ретрагирована). Для этого составляется акт о ретракции статьи с публикации, который подтверждается и подписывается научным редактором. Автору для корреспонденции направляется копия акта.

После этого на сайте журнала статья отмечается как ретрагированная с указанием причин. Редакция публикует информацию об изъятии (ретракции) статьи на главной странице сайта журнала и размещает информацию после проведенной процедуры изъятия (ретракции) статьи в последующем номере журнала.

Редакция журнала «Педагогические измерения» ответственно, объективно и внимательно рассматривает все обоснованные обращения по поводу обнаруженных нарушений в опубликованных выпусках.

Редакция считает ответственностью и обязанностью авторов и рецензентов как можно более оперативно сообщать редакции о допущенных ошибках и нарушениях, выявленных ими уже после публикации материала.

Принцип конфиденциальности. На этапе рассмотрения рукописи (до ее публикации) редакторы и члены редколлегии не должны сообщать информацию о ней никому, кроме авторов, назначенных рецензентов и издателя. Любая полученная для рассмотрения рукопись должна рассматриваться как конфиденциальный материал. Рукописи не должны демонстрироваться и обсуждаться с третьими лицами без разрешения научного редактора.

Члены редакционной коллегии гарантируют, что отклоненные рукописи не будут использоваться в собственных исследованиях членов редколлегии без письменного согласия авторов.

Рассмотрение претензий о неэтичном поведении. Члены редколлегии должны индивидуально рассматривать каждую жалобу на неэтичное поведение автора(-ов) рукописи и опубликованных в журнале статей независимо от времени ее поступления. Члены редколлегии должны принимать объективные и адекватные меры в отношении таких претензий. В случае подтверждения доводов претензии, члены редколлегии имеют право отказаться от опубликования рукописи и прекратить дальнейшее сотрудничество с автором для корреспонденции, опубликовать соответствующие опровержения, а также принять иные меры для дальнейшего пресечения неэтичного поведения автора(-ов).

Редакционная коллегия, должностные обязанности и ответственность ее членов.

Должностные обязанности и ответственность научного редактора журнала «Педагогические измерения», ответственного секретаря, членов редколлегии указаны в должностных инструкциях, утвержденных учредителем журнала.

Принципы публикационной этики автора(-ов)

Однократность публикации. Авторы гарантируют, что представленная в редакцию рукопись статьи не была представлена для рассмотрения в другие издания. Представление рукописи одновременно в нескольких журналах/изданиях неприемлемо и является грубым нарушением принципов, стандартов и норм публикационной этики.

Авторство рукописи. Лицо, которое внесло наибольший интеллектуальный вклад в подготовку рукописи (при двух и более соавторах), указывается первым в списке авторов. Для каждой статьи должен быть назначен автор для корреспонденции, который отвечает за подготовку финальной версии статьи, коммуникацию с редколлегией, должен обеспечить включение всех участников исследования (при количестве

авторов более одного), внесших в него достаточный вклад, в список авторов, а также получить одобрение окончательной версии рукописи от всех авторов для представления в редакцию для публикации. Все авторы, указанные в рукописи/статье, несут ответственность за содержание работы. Авторы сохраняют за собой авторские права на работу. Все статьи публикуются на условиях лицензии Creative Commons Attribution, которая позволяет неограниченное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии надлежащего цитирования оригинала.

Принцип оригинальности. Авторы гарантируют, что результаты исследования, изложенные в рукописи, представляют собой оригинальную самостоятельную работу, и не содержат некорректных заимствований и плагиата, которые могут быть выявлены в процессе проверки рукописи посредством системы проверки на плагиат.

Авторы несут ответственность за публикацию статей с признаками неэтичного поведения, плагиата, самоплагиата, самоцитирования, фальсификации, фабрикации, искажения данных, ложного авторства, дублирования, конфликта интересов и обмана.

Авторы несут полную ответственность за содержание статьи, включая части, подготовленные с использованием инструментов ИИ. Использование ИИ допускается только для улучшения грамматики и стилистики текста. В случае использования ИИ для сбора или анализа данных, авторы обязаны подробно описать это в разделе «Методология». Искусственный интеллект не может быть указан в качестве автора или соавтора статьи.

Принцип подтверждения источников. Авторы обязуются правильно указывать научные и иные источники, которые они использовали в ходе исследования. В случае использования каких-либо частей чужих работ и/или заимствования утверждений других авторов в рукописи должны быть указаны библиографические ссылки с указанием авторов первоисточника. Информация, полученная из сомнительных источников, не должна использоваться при оформлении рукописи.

В случае, если у рецензентов, научного редактора, члена(-ов) редколлегии журнала возникают сомнения в подлинности и достоверности результатов исследования, авторы должны предоставить дополнительные материалы для подтверждения результатов или фактов, приводимых в рукописи.

Исправление ошибок в процессе публикации. В случае выявления ошибок и неточностей в работе на любой стадии публикационного процесса авторы обязуются в срочном порядке сообщить об этом научному редактору и оказать помощь в устранении или исправлении ошибки для публикации на сайте журнала соответствующей коррекции (Erratum или Corrigendum) с комментариями. В случае обнаружения грубых ошибок, которые невозможно исправить, авторы должны отозвать рукопись/статью.

Принцип соблюдения публикационной этики. Авторы обязаны соблюдать этические нормы, связанные с критикой или замечаниями в отношении исследований, а также в отношении взаимодействия с редакцией по поводу

рецензирования и публикации. Несоблюдение этических принципов авторами расценивается как грубое нарушение этики публикаций и дает основание для снятия рукописи с рецензирования и/или публикации.

Принципы публикационной этики рецензента

Принцип объективности рецензирования. Рецензенты журнала «Педагогические измерения» обязуются проводить экспертную оценку рукописи объективно. Персональная критика в адрес автора(-ов) рукописи недопустима. Рецензент должен аргументировать свои замечания и обосновывать свое решение о принятии рукописи или о ее отклонении.

Национальность, религиозная принадлежность, политические или иные взгляды автора(-ов) не должны приниматься во внимание и учитываться в процессе рецензирования рукописи рецензентом(-ами).

Вклад рецензента в редакционные решения. Экспертная оценка, составленная рецензентом, способствует принятию решения редакцией о публикации, а также помогает авторам улучшить рукопись. Решение о принятии рукописи к публикации, возвращение работы автору на изменение или доработку, либо решение об отклонении от публикации принимается редколлегией, опираясь на результаты рецензирования.

Принцип своевременности рецензирования. Рецензент обязан предоставить рецензию в срок, определенный редакцией, но не позднее 4 недель с момента получения рукописи на рецензирование. Если рассмотрение статьи и подготовка рецензии в назначенные сроки невозможны, то рецензент должен незамедлительно уведомить об этом научного редактора.

Рецензент, который считает, что его квалификация не соответствует либо недостаточна для принятия решения при рецензировании предоставленной рукописи должен незамедлительно сообщить об этом научному редактору и отказаться от рецензирования рукописи.

Принцип конфиденциальности со стороны рецензента. Рукопись, предоставленная рецензенту на рецензирование должна рассматриваться как конфиденциальный материал. Рецензент имеет право демонстрировать ее и/или обсуждать с другими лицами только после получения письменного разрешения со стороны научного редактора журнала и/или автора(ов).

Информация и идеи научной работы, полученные в ходе рецензирования и обеспечения публикационного процесса, не должны быть использованы рецензентом(-ами) для получения личной выгоды.

Принцип подтверждения источников. Рецензент должен указать научные работы, которые оказали бы влияние на исследовательские результаты рассматриваемой рукописи, но не были приведены автором(-ами). Также рецензент обязан обратить внимание научного редактора на значительное сходство или совпадение между рассматриваемой рукописью и ранее опубликованной работой, о которой ему известно.

Если у рецензента имеются достаточные основания полагать, что в рукописи содержится плагиат, некорректные заимствования, ложные и

сфабрикованные материалы или результаты исследования, то он не должен допускать рукопись к публикации и обязан проинформировать научного редактора журнала о выявленных нарушениях принципов, стандартов и норм публикационной и научной этики.

Конфликт интересов

Конфликт интересов, по определению Комитета по публикационной этике (COPE), это конфликтные ситуации, в которых авторы, рецензенты или члены редколлегии имеют неявные интересы, способные повлиять на их суждения касательно публикуемого материала. Конфликт интересов появляется когда имеются финансовые, личные или профессиональные условия, которые могут повлиять на научное суждение рецензента и членов редколлегии и, как результат, на решение редколлегии относительно публикации рукописи.

Ответственный редактор журнала должен требовать от всех участников процесса публикации рукописи раскрытия конфликта интересов.

Научный редактор, член редколлегии и рецензенты должны оповестить о потенциальном конфликте интересов, который может как-то повлиять на решение редакционной коллегии. Члены редколлегии должны отказаться от рассмотрения рукописи, если они состоят в каких-либо конкурентных отношениях, связанных с результатами исследования автора(-ов) рукописи, либо если существует иной конфликт интересов.

При подаче рукописи на рассмотрение в журнал, автор(-ы) заявляют о том, что в содержании рукописи указаны все источники финансирования исследования, также указывают, какие имеются коммерческие, финансовые, личные или профессиональные факторы, которые могли бы создать конфликт интересов в отношении поданной на рассмотрение рукописи. Автор(-ы), в сопроводительном письме при наличии конфликта интересов могут указать ученых, которые, по их мнению, не смогут объективно оценить их рукопись.

Рецензент не должен рассматривать рукописи, которые могут послужить причинами конфликта интересов, проистекающего из конкуренции, сотрудничества или других отношений с кем-либо из авторов, имеющих отношение к рукописи.

В случае наличия конфликта интересов с содержанием рукописи, ответственный редактор должен известить об этом научного редактора, после чего научный редактор перепоручает проверку и рецензирование рукописи другому редактору/рецензенту.

Для обеспечения объективности члены редакционной коллегии могут публиковать в журнале не более 1 статьи в календарный год. При подаче статьи членом редколлегии он полностью отстраняется от процесса организации рецензирования своей рукописи.

Существование конфликта интересов между участниками в процессе рассмотрения и рецензирования не значит, что рукопись будет отклонена.

Publishing Ethics

The scientific-practical journal "Pedagogical Measurements" adheres to principles and standards consistent with the international publication ethics standards of the Committee on Publication Ethics (Committee on Publication Ethics, COPE, <https://publicationethics.org/guidance/Guidelines>).

Publication ethics establishes the norms, principles, and standards of ethical conduct for editors, reviewers, and authors, as well as measures for identifying conflicts of interest and unethical behavior, and instructions for retraction, correction, and refutation of articles.

All participants in the publication process, namely each author, scientific editor, reviewer, executive secretary, and members of the journal's editorial board, are unconditionally obligated to adhere to the principles, norms, and standards of publication ethics. Compliance with ethical principles is essential both for ensuring and maintaining the quality of the scientific journal and for fostering trust and respect among participants in the publication process.

Unethical behavior includes actions by authors, editors, or publishers such as self-reviewing their own articles, collusive and fraudulent peer review, use of agency services to publish research results, ghost authorship, falsification and fabrication of research results, publication of unreliable pseudo-scientific texts, submission of manuscripts to other publications without the authors' permission, disclosure of authors' materials to third parties, violations of copyright and confidentiality principles of editorial processes, citation manipulation, and plagiarism.

Principles of Publication Ethics for Editorial Board Members

Members of the journal's editorial board are responsible for the development and improvement of the publication, as well as its promotion in international databases. In their work, they shall be guided by the principles of freedom of opinion and shall strive to meet the scientific and professional needs of authors and readers. Board members are obligated to exclude the influence of commercial interests of authors, reviewers, and publishers on publication decisions. Furthermore, they shall take all possible measures to enhance the quality of scientific publications, ensure the confidentiality of information at all stages of the publishing process, and guarantee equal treatment of all authors. Editorial board members are responsible for making decisions regarding the publication of materials submitted by authors. Editorial board members shall evaluate manuscripts based on their intellectual and scientific content, regardless of the authors' race, gender, religious beliefs, ethnic origin, citizenship, political views, or commercial considerations.

Publication decisions. The decision regarding which articles submitted to the editorial office shall be published is made by the journal's editorial team based on the results of compliance review, plagiarism screening, and scientific peer review. When making publication decisions, the editorial board is guided by the journal's policy and publication ethics, and shall not accept for publication articles

exhibiting signs of plagiarism, violations of the principles, standards, and norms of scientific ethics, or copyright infringement.

Editorial board members bear responsibility for the publication of articles with known signs of unethical behavior, plagiarism, self-plagiarism, excessive self-citation by authors, or conflicts of interest. If the principles of publication and/or scientific ethics have been violated during the writing of an article, the scientific editor of the journal, based on the editorial board's decision, shall initiate retraction of the publication. Articles may be retracted by the author(s) or by the journal's editorial office. The editorial office carries out retraction of published articles in cases of violation of publication and/or scientific ethics, in accordance with COPE recommendations. An article shall be retracted in the following cases:

- if there is clear evidence that the data obtained are unreliable or were obtained through misconduct, such as data falsification;
- if the manuscript was found to have been published in another publication prior to its publication in the journal;
- if plagiarism is detected in the article, including borrowed figures, graphs, tables, etc.;
- if the article contains serious errors that could negatively affect other researchers and their work, such as miscalculations or experimental errors;
- if copyright claims are raised by third parties regarding the article or parts thereof;
- if the article contains information that contradicts the principles, standards, and norms of publication and/or scientific ethics.

In the aforementioned cases, the journal's editorial board conducts a review, as a result of which the article may be retracted. For this purpose, a retraction notice is prepared, which is confirmed and signed by the scientific editor. A copy of the notice is sent to the corresponding author.

Following this, the article is marked as retracted on the journal's website with the reasons stated. The editorial office publishes information about the retraction of the article on the journal's website homepage and includes information about the completed retraction procedure in the subsequent issue of the journal.

The editorial office of the journal "Pedagogical Measurements" responsibly, objectively, and carefully considers all substantiated reports regarding violations discovered in published issues.

The editorial office considers it the responsibility and duty of authors and reviewers to report errors and violations discovered after publication of the material to the editorial office as promptly as possible.

Principle of confidentiality. During the manuscript review stage (prior to publication), editors and editorial board members shall not disclose information about the manuscript to anyone other than the authors, assigned reviewers, and the publisher. Any manuscript received for review shall be treated as confidential material. Manuscripts shall not be shown to or discussed with third parties without the permission of the scientific editor.

Editorial board members guarantee that rejected manuscripts will not be used in the board members' own research without the written consent of the authors.

Handling complaints of unethical behavior. Editorial board members shall individually review each complaint of unethical behavior by the author(s) of manuscripts and articles published in the journal, regardless of when the complaint was received. Editorial board members shall take objective and appropriate measures in response to such complaints. If the complaint is substantiated, editorial board members have the right to refuse publication of the manuscript and discontinue further cooperation with the corresponding author, publish appropriate retractions, and take other measures to prevent further unethical behavior by the author(s).

The editorial board, duties, and responsibilities of its members.

The duties and responsibilities of the scientific editor of the journal "Pedagogical Measurements," the executive secretary, and the editorial board members are specified in the job descriptions approved by the journal's founder.

Principles of Publication Ethics for Author(s)

Single publication. Authors guarantee that the manuscript submitted to the editorial office has not been submitted for consideration to other publications. Simultaneous submission of a manuscript to multiple journals/publications is unacceptable and constitutes a serious violation of the principles, standards, and norms of publication ethics.

Manuscript authorship. The person who made the greatest intellectual contribution to the preparation of the manuscript (when there are two or more co-authors) is listed first in the list of authors. A corresponding author shall be designated for each article, who is responsible for preparing the final version of the article, communicating with the editorial board, ensuring that all research participants (when there is more than one author) who have made a sufficient contribution are included in the list of authors, and obtaining approval of the final version of the manuscript from all authors for submission to the editorial office for publication. All authors listed in the manuscript/article bear responsibility for the content of the work. Authors retain the copyright to their work. All articles are published under a Creative Commons Attribution license, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided that the original is properly cited.

Principle of originality. Authors guarantee that the research results presented in the manuscript constitute original independent work and do not contain improper borrowings or plagiarism, which may be detected during manuscript screening through a plagiarism detection system.

Authors bear responsibility for the publication of articles exhibiting signs of unethical behavior, plagiarism, self-plagiarism, self-citation, falsification, fabrication, data distortion, ghost authorship, duplication, conflicts of interest, and fraud.

Authors bear full responsibility for the content of the article, including parts prepared using AI tools. The use of AI is permitted only for improving the grammar and style of the text. If AI is used for data collection or analysis, authors

are required to describe this in detail in the "Methodology" section. Artificial intelligence may not be listed as an author or co-author of an article.

Principle of source verification. Authors commit to properly citing the scientific and other sources used in the course of their research. If any parts of other authors' works are used and/or statements by other authors are borrowed, the manuscript must include bibliographic references citing the original authors. Information obtained from dubious sources shall not be used in the preparation of the manuscript.

If reviewers, the scientific editor, or editorial board member(s) have doubts about the authenticity and reliability of the research results, authors shall provide additional materials to substantiate the results or facts presented in the manuscript.

Correction of errors during the publication process. If errors or inaccuracies are identified in the work at any stage of the publication process, authors commit to promptly notifying the scientific editor and assisting in the elimination or correction of the error for publication on the journal's website of the corresponding correction (Erratum or Corrigendum) with commentary. If serious errors are discovered that cannot be corrected, authors shall retract the manuscript/article.

Principle of compliance with publication ethics. Authors are obligated to observe the ethical norms related to criticism or comments regarding research, as well as in their interactions with the editorial office regarding peer review and publication. Non-compliance with ethical principles by authors is regarded as a serious violation of publication ethics and constitutes grounds for withdrawal of the manuscript from peer review and/or publication.

Principles of Publication Ethics for Reviewers

Principle of objectivity in peer review. Reviewers of the journal "Pedagogical Measurements" commit to conducting expert evaluation of manuscripts objectively. Personal criticism directed at the manuscript's author(s) is unacceptable. Reviewers shall substantiate their comments and justify their decision to accept or reject the manuscript.

The nationality, religious affiliation, political or other views of the author(s) shall not be taken into account during the peer review process.

Reviewer's contribution to editorial decisions. The expert evaluation prepared by the reviewer assists the editorial office in making publication decisions and helps authors improve their manuscripts. The decision to accept a manuscript for publication, return the work to the author for revision, or reject it from publication is made by the editorial board based on the results of peer review.

Principle of timeliness in peer review. Reviewers are obligated to submit their review within the timeframe established by the editorial office, but no later than 4 weeks from the date of receiving the manuscript for review. If reviewing the article and preparing the review within the designated timeframe is not possible, the reviewer shall immediately notify the scientific editor.

A reviewer who considers their qualifications to be insufficient or inadequate for making a decision on the review of the submitted manuscript shall immediately notify the scientific editor and decline to review the manuscript.

Principle of reviewer confidentiality. A manuscript provided to a reviewer for peer review shall be treated as confidential material. The reviewer may share it and/or discuss it with other individuals only upon obtaining written permission from the journal's scientific editor and/or the author(s).

Information and ideas from a scientific work obtained during the peer review and publication process shall not be used by the reviewer(s) for personal gain.

Principle of source verification. The reviewer shall identify scientific works that may have influenced the research results of the manuscript under review but were not cited by the author(s). The reviewer is also obligated to bring to the attention of the scientific editor any significant similarity or overlap between the manuscript under review and previously published work known to the reviewer.

If the reviewer has sufficient grounds to believe that the manuscript contains plagiarism, improper borrowings, false or fabricated materials or research results, they shall not allow the manuscript to proceed to publication and are obligated to inform the journal's scientific editor of the identified violations of the principles, standards, and norms of publication and scientific ethics.

Conflict of Interest

A conflict of interest, as defined by the Committee on Publication Ethics (COPE), refers to situations in which authors, reviewers, or editorial board members have undisclosed interests that could influence their judgment regarding published material. A conflict of interest arises when there are financial, personal, or professional circumstances that could affect the scientific judgment of reviewers and editorial board members and, consequently, the editorial board's decision regarding publication of a manuscript.

The managing editor of the journal shall require all participants in the manuscript publication process to disclose any conflicts of interest.

The scientific editor, editorial board members, and reviewers shall disclose any potential conflict of interest that may influence the editorial board's decision. Editorial board members shall recuse themselves from reviewing a manuscript if they have any competitive relationship related to the research results of the manuscript's author(s), or if any other conflict of interest exists.

When submitting a manuscript for review to the journal, the author(s) declare that the manuscript discloses all sources of research funding and indicate any commercial, financial, personal, or professional factors that could create a conflict of interest with respect to the submitted manuscript. In their cover letter, the author(s) may, in the event of a conflict of interest, identify researchers who, in their opinion, would be unable to objectively evaluate their manuscript.

Reviewers shall not review manuscripts that could give rise to a conflict of interest stemming from competition, collaboration, or other relationships with any of the authors associated with the manuscript.

In the event of a conflict of interest with the content of a manuscript, the managing editor shall notify the scientific editor, who shall then reassign the review and peer review of the manuscript to another editor/reviewer.

To ensure objectivity, editorial board members may publish no more than 1 article per calendar year in the journal. When an editorial board member submits an article, they shall be fully recused from the process of organizing the peer review of their own manuscript.

The existence of a conflict of interest among participants in the review and peer review process does not mean that the manuscript will be rejected.

Редакция

Бас редакторы:

Абдрасилов Б.С. – б.ғ.д, ф.-м.ғ.к., ҚР ҰҒА академигі, Ұлттық тестілеу орталығы, Scopus ID: 6603298330, ORCID: 0009-0002-1371-6211, h – 5.

Жауапты редактор:

Шинетова Л.Е. – Ұлттық тестілеу орталығы, Scopus ID: 57218381628, ORCID: 0000-0003-4280-7999, h – 1.

Редакция алқасы:

Matthew Courtney – PhD, Назарбаев Университет, Scopus ID: 55898858900, ORCID: 0000-0002-3253-8353, h – 13.

Карданова Е. Ю. – ф.-м.ғ.к., доцент, «Жоғары экономика мектебі» Ғылыми-зерттеу университеті, Ресей, Scopus ID: 56556956700, ORCID: 0000-0003-2280-1258, h – 9.

Иванова А.Е. – Білім беру ғылымдарының кандидаты, доцент, «Жоғары экономика мектебі» Ғылыми-зерттеу университеті, Ресей, Scopus ID: 55964355900, ORCID: 0000-0003-3340-7651, h – 6.

Зулпыхар Ж.Е. – п.ғ.к., Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Scopus ID: 57202223414, ORCID: 0000-0001-7086-3766, h – 6.

Калкеева К.Р. – п.ғ.к., профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Scopus ID: 56017915600, ORCID: 0000-0001-8089-6609, h – 5.

Кошербаева А.Н. – п.ғ.д., профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Scopus ID: 57215216652, ORCID: 0000-0002-3307-9814, h – 5.

Танирбергенова А.Ш. – п.ғ.к., Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, Scopus ID: 57542043400, ORCID: 0000-0002-8002-7910, h – 3.

Абаева Г.А. – п.ғ.к., доцент, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Scopus ID: 57863207500, ORCID: 0000-0001-9784-5971, h – 3.

Абсатова М.А. – п.ғ.к., профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Scopus ID: 55308029900, ORCID: 0000-0003-2851-3804, h – 3.

Акижанова Д.М. – PhD, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Scopus ID: 57201615817, ORCID: 0000-0002-1300-0339, h – 3.

Бегимбетова Г.А. – Universitas Negeri Yogyakarta, Индонезия, Scopus ID: 58771562100, ORCID: 0000-0002-0435-1014, h – 2.

Дидарбекова Н.А. – ф.ғ.к., Ұлттық тестілеу орталығы, Scopus ID: 58140065200, ORCID: 0000-0002-7085-324X, h – 1.

Temur Nezir – PhD, профессор, Гази университеті, Түркия, ORCID: 0009-0009-2830-8895, h – 1.

Техникалық редактор:

Бейсенова Ж.Ж. – Ұлттық тестілеу орталығы, ORCID: 0000-0002-7347-1538

Редакция

Главный редактор:

Абдрасилов Б.С. – д.б.н., к.ф.-м.н., академик НАН РК, Национальный центр тестирования, Scopus ID: 6603298330, ORCID: 0009-0002-1371-6211, h – 5.

Ответственный редактор:

Шинетова Л.Е. – Национальный центр тестирования, Scopus ID: 57218381628, ORCID: 0000-0003-4280-7999, h – 1.

Редакционная коллегия:

Matthew Courtney – PhD, Назарбаев Университет, Scopus ID: 55898858900, ORCID: 0000-0002-3253-8353, h – 13.

Карданова Е. Ю. – к. ф.-м. н., доцент, Национальный исследовательский университет «Высшая школа экономики», Россия, Scopus ID: 56556956700, ORCID: 0000-0003-2280-1258, h – 9.

Иванова А.Е. – кандидат педагогических наук, доцент, Национальный исследовательский университет «Высшая школа экономики», Россия, Scopus ID: 55964355900, ORCID: 0000-0003-3340-7651, h – 6.

Зулпыхар Ж.Е. – к.п.н., Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Scopus ID: 57202223414, ORCID: 0000-0001-7086-3766, h – 6.

Калкеева К.Р. – к.п.н., профессор, Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Scopus ID: 56017915600, ORCID: 0000-0001-8089-6609, h – 5.

Кошербаева А.Н. – д.п.н., профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Scopus ID: 57215216652, ORCID: 0000-0002-3307-9814, h – 5.

Танирбергенова А.Ш. – к.п.н., Национальная академия образования имени И.Алтынсарина, Scopus ID: 57542043400, ORCID: 0000-0002-8002-7910, h – 3.

Абаева Г.А. – к.п.н., доцент, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Scopus ID: 57863207500, ORCID: 0000-0001-9784-5971, h – 3.

Абсатова М.А. – к.п.н., профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Scopus ID: 55308029900, ORCID: 0000-0003-2851-3804, h – 3.

Акижанова Д.М. – PhD, Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Scopus ID: 57201615817, ORCID: 0000-0002-1300-0339, h – 3.

Бегимбетова Г.А. – Universitas Negeri Yogyakarta, Индонезия, Scopus ID: 58771562100, ORCID: 0000-0002-0435-1014, h – 2.

Дидарбекова Н.А. – к.ф.н., Национальный центр тестирования, Scopus ID: 58140065200, ORCID: 0000-0002-7085-324X, h – 1.

Temur Nezir – PhD, профессор, Университет Гази, Турция, ORCID: 0009-0009-2830-8895, h – 1.

Технический редактор: Бейсенова Ж.Ж. – Национальный центр тестирования, ORCID: 0000-0002-7347-1538

Editorial Team

Editor-in-Chief:

Abdrasilov B.S. – Doctor of Biological Sciences, Candidate of Physical and Mathematical Sciences, Academician of the NAS RK, National Testing Center, Scopus ID: 6603298330, ORCID: 0009-0002-1371-6211, h – 5.

Executive Editor:

Shinetova L.E. – National Testing Center, Scopus ID: 57218381628, ORCID: 0000-0003-4280-7999, h – 1.

Editorial Board:

Matthew Courtney – PhD, Nazarbayev University, Scopus ID: 55898858900, ORCID: 0000-0002-3253-8353, h – 13.

Kardanova E.Yu. – Candidate of Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor, National Research University Higher School of Economics, Russian Federation, Scopus ID: 56556956700, ORCID: 0000-0003-2280-1258, h – 9.

Ivanova A.E. – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, National Research University Higher School of Economics, Russian Federation, Scopus ID: 55964355900, ORCID: 0000-0003-3340-7651, h – 6.

Zulpykhar Zh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Scopus ID: 57202223414, ORCID: 0000-0001-7086-3766, h – 6.

Kalkeyeva K.R. – Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Scopus ID: 56017915600, ORCID: 0000-0001-8089-6609, h – 5.

Kosherbayeva A.N. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Scopus ID: 57215216652, ORCID: 0000-0002-3307-9814, h – 5.

Tanirbergenova A.Sh. – Candidate of Pedagogical Sciences, I. Altynsarin National Academy of Education, Scopus ID: 57542043400, ORCID: 0000-0002-8002-7910, h – 3.

Abayeva G.A. – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Scopus ID: 57863207500, ORCID: 0000-0001-9784-5971, h – 3.

Absatova M.A. – Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Scopus ID: 55308029900, ORCID: 0000-0003-2851-3804, h – 3.

Akizhanova D.M. – PhD, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Scopus ID: 57201615817, ORCID: 0000-0002-1300-0339, h – 3.

Beginbetova G.A. – Universitas Negeri Yogyakarta, Indonesia, Scopus ID: 58771562100, ORCID: 0000-0002-0435-1014, h – 2.

Didarbekova N.A. – Candidate of Philological Sciences, National Testing Center, Scopus ID: 58140065200, ORCID: 0000-0002-7085-324X, h – 1.

Temur Nezir – PhD, Professor, Gazi University, Turkey, ORCID: 0009-0009-2830-8895, h – 1.

Technical Editor:

Beisenova Zh.Zh. – National Testing Center, ORCID: 0000-0002-7347-1538